№ 86.
D. 9. Kwietnia.
PIĄTEK.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zgon Fran: Hrabi Czapskiego Woiewody Chełmiń: 1802.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Jnstytut głuchoniemych z uczuciem szczerej wdzięczności składa podziękowanie wszystkim Dobroczyńcom, którzy Opieką, Radą, Pracą, Darami i Przychylnością, raczą przykładać się do utrzymywania iego. Wdzięczną także zachowuie pamięć tych Rodziców i Opiekunów, którzy za Dzieci na Pensję oddane, regularnie i rzetelnie składaią opłatę przez Rząd naznaczaną, lub podług umowy przyrzeczoną. Uprasza iak najusilniej tych którzy należnej od Pensjonaryuszów opłaty niezłożyli o litość nad sobą. Zmuszony iest wyznać, że zprzyczyny nierególarności i zatrzymywania należnych opłat do Pensjonarjuszów, nietylko nie iest wstanie zaspokoić istotnych potrzeb, lecz nadto mógłby ściągnąć na siebie plamę, przez zawiedzenie Łaskawych swych Kredytorów. Wzgląd na stan takowy Jnstytutu, wzgląd na słuszność niech pobudzi Debentów aby wypłacili należytość którą odzyskaną wnagłych swych potrzebach, Jnstytut za Dobrodziejstwo uzna.

Prezes Administracji Towarzystwa Dobroczynności ma zaszczyt uwiadomić wszystkich pod iakim bąć tytułem do składu iego należących, iż d. 13 Kwietnia r. b. to iest w następuiący Wtorok o godzi: 12 w południe w domu Jnstytutu na Krakowskiem Przedm: odbędzie się posiedzenie ogułowe tegoż Towarzystwa, na którem zdawana będzie sprawa z różnych iego czynności. Łubieński

Wielkie żałobne Nabożeństwo za Duszę ś:p: JW. Wince: Grzymały Senatora Kaszte: odbyło się wczoraj w Kościele OO. *Kapucynów*, w obec Senatorów, wielu dostojnych Osób, Rodziny, Przyiacioł i licznych wielbicieli Cnot Nieboszczyka. Wielką Mszą S: miał JW. JX. *Skarszewski* Biskup Lubel: po której odbytym został Kondukt przez Celebruiącego i JWW. JXX. *Prażmowskiego* Biskupa Płockiego, *Lewińskiego* Biskupa Podlaskiego, *Manugiewicza* Biskupa Sufragana Warszaws: i *Węgierskiego* Dziekana Metropolitalnego. JW. JX. *Szwejkowski* Kustosz Kated: Płock: Rektor Uniwersytetu Król: Warszaw: znany zswej wymowy miał Kazanie, a po ukończeniu obrzędów, JW. *Gliszczyński* Senator Kasztelan w mianej mowie złożył hołd należny cnotom i zasługom zmarłego Kolegi. Nakoniec przy złożeniu Trumny w grobie tegoż Kościoła, zabrał głos W. Franciszek *Grzymała*, w imieniu Rodziny i Przyiacioł oddał ostatnią cześć powszechnie wielbione[illegible]u i żałowanemu Senatorowi.

Do opisu żałobnego nabożeństwa za duszę Xiężniczki Konde umieszczonego wczoraj, dołączamy obszerniejszy nadesłany Redakcji. „Zgromadzenie PP. Sakramentek Warszaw. miało zaszczyt posiadać tę dostojną Xiężniczkę szczępu Burbonów w gronie swoiem przez lat blisko 4. Odbyła nawet w tym Klasztorze probę ustawami przepisaną i uczyniła w nim śluby zakonne. Ludwika Adelaida Bourbon Xiężniczka de Condé przybyła do Warszawy d. 8 Czerwca 1801 w towarzystwie Zakonnicy Benedyktynki, Panny de Rosiei-

re. *Oświadczywszy powtórnie swój zamiar poświęcenia się Bogu (gdyż pierwej iuż w Turynie od N: Króla Jmci Francuzkiego miała na to pozwolenie) przyięła habit zakonny d. 20 Września* 1801 *z rąk JWJX. Józę:* Miaskowskiego *Biskupa War: w obecności N. Króla Jmci Ludwika XVIII. tudzież Xiążęcia* d' Angou'ême, *będących podówczas w Warszawie. w Rok potem dnia 21 Wrze:* 1802 *uczyniła Profesją Zakonną na regułę PP. Benedyktynek, od uwielbienia Najświętszego Sakramentu, Sakramentkami zwanych, przed JWWX. Janem* Albertrandym *Biskupem Zenopolitańskim, której uroczystości obecnemi również byli N: Król Jmci Ludwik XVIII i oboie Xięstwo* d' Angoulême *z całym dworem. Xiężniczka przyięła Imię zakonne* Marji Józefy, *pod którem w Klasztorze zostaiąc, sprawowała obowiązki Mistrzyni Panien Swieckich oddawanych Pannom Sakramentkom na wychowanie. Krótki rys życia Xiężniczki z tego czasu, zachowany w papierach zgromadzenia, iest zbiorem cnot wszelkich. Pokorna, przyiemna i miłosierna, niedała się nikomu wyprzedzić w obowiązkach, gorliwa nadewszystko o dopełnienie świętych powinności Zakonu, i unikaiąca wszystkiego coby przypominać mogło wysokość Jej urodzenia. Przy końcu roku 1802 odwiedziła Ją w Klasztorze Królowa Jmci Francuzka Małżonka N. Ludwika XVIII przybyła nieco później z Rzymu do Warszawy. Gdy tak Xiężniczka poświęciła się Bogu, tymczasem Najwyższy gotował dla Jej Rodziny inne przeznaczenia. Otrzymawszy pozwolenie od Ojca Sgo Piusa VII, opuszczenia Klasztoru Warsza; udała się w Marcu r.* 1805 *za familją Królewską do Anglji, zkąd miała naręcie to szczęście powrócić na łono Ojczyzny. Do kresu życia zachowuiąc pamięć pobytu swoiego w Warszawie, kilka razy zaszczyciła przełożone najpochlebniejszemi wyrazami przywiązania i wdzięczności, dokładaiąc w każdym Liście, iż poprzysiężonej w Ich Zgromadzeniu reguły ściśle dochowuie. Liczne grono Dam z pierwszych familji, Minister Prezyduiący w Komissji Wyznań Relig: i Oświec: Publicznego, Członki tejże Kommissji i wiele znakomitych Osób znajdowało się na tym obchodzie. Zaproszony przez Zgromadzenie Rezydent francuzki Hrabia Gabryel* de Cordone *znajduiący się w Stolicy, niemógł być na Nabożeństwie, z przyczyny choroby; lecz w pisanym liście do Przełożonej w najuprzejmiejszych wyrazach oświadczył, tak Jmieniem swego Rządu, iako i swoiem, wdzięczność za tak czułą pamiątkę zmarłej Xiężniczce poświęconą.*

D. 26 z:m: na Sejmiku Szlach: Pow: *Zamojskiego* pod Laską JW. Fel: Hra: *Tarnowskiego*, obrani na Członków Rady Obyw: Tenże Marszałek i JW. Tom: *Puchała*. Assesorami byli JWW. Jg: *Wolanowski* i Baron *Wyszyński* Poseł, a Sekre: W. Lud: *Borchart*.

Do Księgarni N. *Gliksberga* nadszedł nowy transport rozmaitych Książek Francuzkich. Tamże są nowe dzieła Muzyczne: Kwatuor na Fortep: przez *Mendelsona*. Wielki Koncert na Fortep. *Kalkbrenera*. Wielka romatyczna Opera *Eurjanta* z muzyką Karóla *Webera*.

Onegdaj w południe było stopni Ciepła 5. Wczoraj 12. —

z Petersburga. — N. Pan rozkazał przywdziać u Dworu żałobę na 6 tygodni po zgonie J. Kr. M. Xiężnej *Antoniny Wirtemberskiej*. Zwłoki tej szanownej Pani, przystosownej okazałości i honorach iej dostoieństwu należnych, złożone zostały w Petersburskim Ewangielickim Kościele S. *Anny*. — Historji Państwa Ross: napisanej przez *Karamzina* Tomy X. i XI wyszły z druku. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Paryża.

Oto iest (wskróceniu) Mowa Króla Franc: miana przy otwarciu posiedzeń Ciała prawodawczego „Szczęśliwy iestem iż mogę wspólnie z WPanami cieszyć się dobrodziejstwami Opatrzności, iakich doznaliśmy w tych czasach. Francja wewnątrz spokojna, a Hiszpanja swemu Królowi wrócona, iuż poiednala się z resztą Europy. Ten Tryumf zjednały nam karność i męztwo wojska Franc: dowodzonego z równą mądrością iak odwagą przez Syna moiego. Część tego wojska iuż wróciła do Ojczyzny, a reszta zostanie w Hiszpa-

nji aż do chwili wktórej domowa spokojność tego Kraiu zupełnie nastąpi. Dziesięcioletnie doświadczenie nauczyło Francuzów iż prawdziwą wolność winni są tylko tym instytucjom które ubespieczyłem ustawą Konstytucyjną. Po tak długo trwaiących wstrząśnieniach, stałość i spokojność są pierwszemi potrzebami Francji. Terazniejszy sposób odnawiania się Jzby nieosiągłby tych potrzeb, przeto podany będzie proiekt do prawa ustanawiaiącego 7letnie ej odnawianie. Stan Kraiu pomyślny i wojnai chwilowa,podaią mi sposobność oświadczenia iż niebędą nałożone nowe podatki i zaciągane nowe pożyczki. Zostaię w iedności z wszystkiemi Monarchami Europy, których iest życzeniem aby trwały pokój niczym niebył przerwany. Spodziewam się że interesa wschodu (Grecji) oraz Ameryki Hisz: i Portugal: załatwią się z korzyścią dla Ludów i handlu,, Następnie Król mówił o pomyślnościach swego Kraiu.—

z Niemiec.

Wiadomości handlowe są następuiące:. w *Gdańsku* stan handlu iest iednakowy, w *Lipsku* handel ustał zupełnie, lecz wydana nowa ustawa zmniejszaiąca wznacznej części opłaty tranzytowe,wznawia nadzieie iż przezto może się handel ożywić. — P. *Perkims* Jnżynjer Angielski wynalazł sposób strzelania z Fuzji nie prochem, lecz parą wodną, co nawet może być użytym do strzelania z armat. Takowy wynalazek może wielkie uczynić zmiany w strzelaniu, podług zapewnienia wynalazcy, Kula tym sposobem wystrzelona dąży 2 kroć dalej. — O drugim wynalazku ogłoszonym w Angiji," donoszą z wielką pochwałą gazety Londyńskie, to iest sposób ratowania Ludzi z rozbitego okrętu zapomocą wystrzelonej z moździerza bomby,do której iest umocowana lina. Lecz gażeta Berlińska donosi iż takowy wynalazek nie iest nowy, iuż go doświadczono w Prusach nad brzegiem morza Baltyckiego, ale go zaniechano , bo częstokroć bomba może więcej uczynić szkody niż pomodz. — Były Cesarz Mexykański *Jturbide* o którym rozgłoszono że znowu wybiera się do Ameryki, postanowił na zawsze osiąść w *Bath*, to iednak iest pewno że znowu w *Mexyku* wielu żądało aby wrócił i objął rządy. —

Od granic Tureckich.

w Skarbie rządu Tureckiego coraz większy okazuie się niedostatek, uradzono przeto aby dla spiesznego zasilenia tegoż skarbu, uwięzić wszystkich Żydów znajduiących się przy cłach, rozkazano oraz aby ciż niezwłocznie złożyli rachunki z pobieranych pieniędzy przy cłach od lat 40. — Poseł Angielski nalega mocno aby na miejsce ciągle chorego *Rejs Effendego*, Sułtan innego mianował, aby było zkim kończyć rozpoczęte narady, lecz Sułtan ociąga się wdopełnieniu tego żądania. — Nowa gazeta Grecka wychodząca w *Misolongji* pod tytułem: *Kronika Grecka*, od następuiących słów zaczeła swój pierwszy Nuwer „ Narod Grecki długim letargiem uśpiony, ocknął się, a słońce przyświecaiące tej klasycznej ziemi zaiaśniało nowym blaskiem. Grecja powstaie na głos swego BOGA, a drogą krwią swych Dziatek poległych za Ojczyznę,obmywa dawne swe grzechy. To nowe pismo wydawane przez światłych Mężów, starać się będzie oświecać Greków, aby byli prawdziwemi Chrześcjanami, gorliwemi Obywatelami , dobremi Ojcami familji etc: —

DONIESIENIA.

Niżej podpisany uwiadamiam Szanowną Publiczność,że maiąc w swoim handlu Angielskie prawdziwe Towary, iako to: noże stoło-

we w różnym guście, oprawne w kość słoniową, sczyzoryki w szylkrecie, w perłowej macicy, i w słoniowej kości, iakoteż i brzytwy angielskie w różnych okładkach, nożyczki, noże kieszonkowe, ołówki angielskie w dobrym gatunku, szczególnie w różnym guście towary lakierowane iakoto: tace, lichtarze, cukierniczki, tabakierki, mydło różne, łańcuszki brylantowane stalowe i. t. p. bransoletki, szpilki, rękawiczki różne, glazury paryzkie w najlepszym gatunku, sprzączki damskie wszełkiego kształtu, guziki pozłacane angiel: w najlepszym gatunku, pantofle mękie i damskie, pod filarami przeciw Głównego Ratusza pod Nr 1, za mierną cenę przedaie.

J. W. Hosberg.

Nasienia Szperglu dostać można u Murgrabiego na Poczcie garniec po złpol: 1, a ćwierć po zł: 7.

Niżej podpisany Ogrodnik Ogrodu Małowiejskiego w Pcie Czerskim o milę od Grójca położonego, podaie do wiadomości iż znajduią się uniego do sprzedania w każdym czasie Modrzewki młode, każda sztuka trzymaiąca najmniej cztery łokcie wysokości kosztuie złoty ieden. Życzący nabycia takowych, zechce się udać do wspomnionego Ogrodnika.

Franciszek John.

w Pałacu pod N. 1372, przy ulicy Marszałkowskiej u Murgrabiego iest do sprzedania Nasienie Wyki korzec po zło: 16 i Szperglu korzec po zł: 20, przedaie się i na ćwiercie.

Folwark o kilka mil od Warszawy leżący, w gruntach dobrych, łąkach dostatnich, lasach obszernych, z zabudowaniem dobrem, propinacją: 2ma młynami, 9ciu rolnikami osiadły, iest z wolnej ręki do sprzedania. Życzący go sobie nabyć zechcę się udać po obszerniejszą informacją do mieszkaiącego pod Nr 401 przy ulicy Krako: Przed: na 2 piętro, którego codziennie od godziny 4 z południa zastać można.

w Dobrach Łęczeszyce w Pcie Czerskim, Obwodzie Warszawskim, między Grójcem i Mogielnicą, na trakcie Krakowskim położonych, znajduią się do sprzedania Tryki swego chowu, pochodzące z najlepszego gatunku Merynosów Hiszpańskich. Cena onych iest umiarkowana. Życzący nabycia takowych zechce się udać do niżej podpisanego Rządcy rzeczonych Dóbr. Augustyn Rożecki.

Wszelkiego rodzaiu Nasion Ogrodowych, oraz Kwiatowych świeżo przybyłych z Holandji, dostać można za cenę mierną w Handlu Korzennym Felixa Czułowskiego przy ulicy Freta na przeciw Targu Nowego Miasta pod Nr 266 i 267.

Nim zmienię zamieszkanie moie, oświadczam Szanownej Publiczności, iż teraz iako i na nadchodzące Swieta, w dotychczasowem mieszkaniu moiem Ner 1301 przy ulicy Nowy świat wszelkie obstalunki Ciast wróżnych gatunkach przyjmuię, dobroć onych zwykłą zaręczam. Życzący iednak sobie obstalować, zawsze kilką dniami przed terminem uwiadomić mnie raczą, ażeby ztąd wodbiorze żadnej zwłoki niedoznawali. J. Fryderyka Göbel.

Podaie się do wiadomości iż życzący sobie nabyć Koniczyny, raczy się udać do Rządzcy domu w Hotelu polskim przy ulicy Długiej No. 585 gdzie takowa za pomierną cenę iest do sprzedania.

Młyn wodny o 3ch kamieniach, tudzież Młyn wietrzny, obadwa te Młyny położone o 2 mile od Warszawy są do wydzierżawienia na rok ieden lub w 3letnią dzierżawę, od Wielkanocy czyli od dnia 1 Maia r. b. Życzący takowe wydzierżawić raczy się udać do Pałacu JW. Nowakowskiego przy ulicy Długiej pod Nr. 586 gdzie w officynie tegoż Pałacu w podwórku na 1em piętrze, o warunkach tej dzierżawy dowiedzieć się mogą, lub u Murgrabiego tegoż pałacu informacją powziąść można.

Kocz mocny kształtny, do sprzedania pod Nr 1312.

Pierwsze piętro, z Kuchnią, Wozownią, Stajnią pod N. 1305, donaięcia od Sgo Jana r: b:

Teatr. Jutro Kome: *Kto kocha ten się kłóci* i Opera *Szczęśliwe oszukanie.*